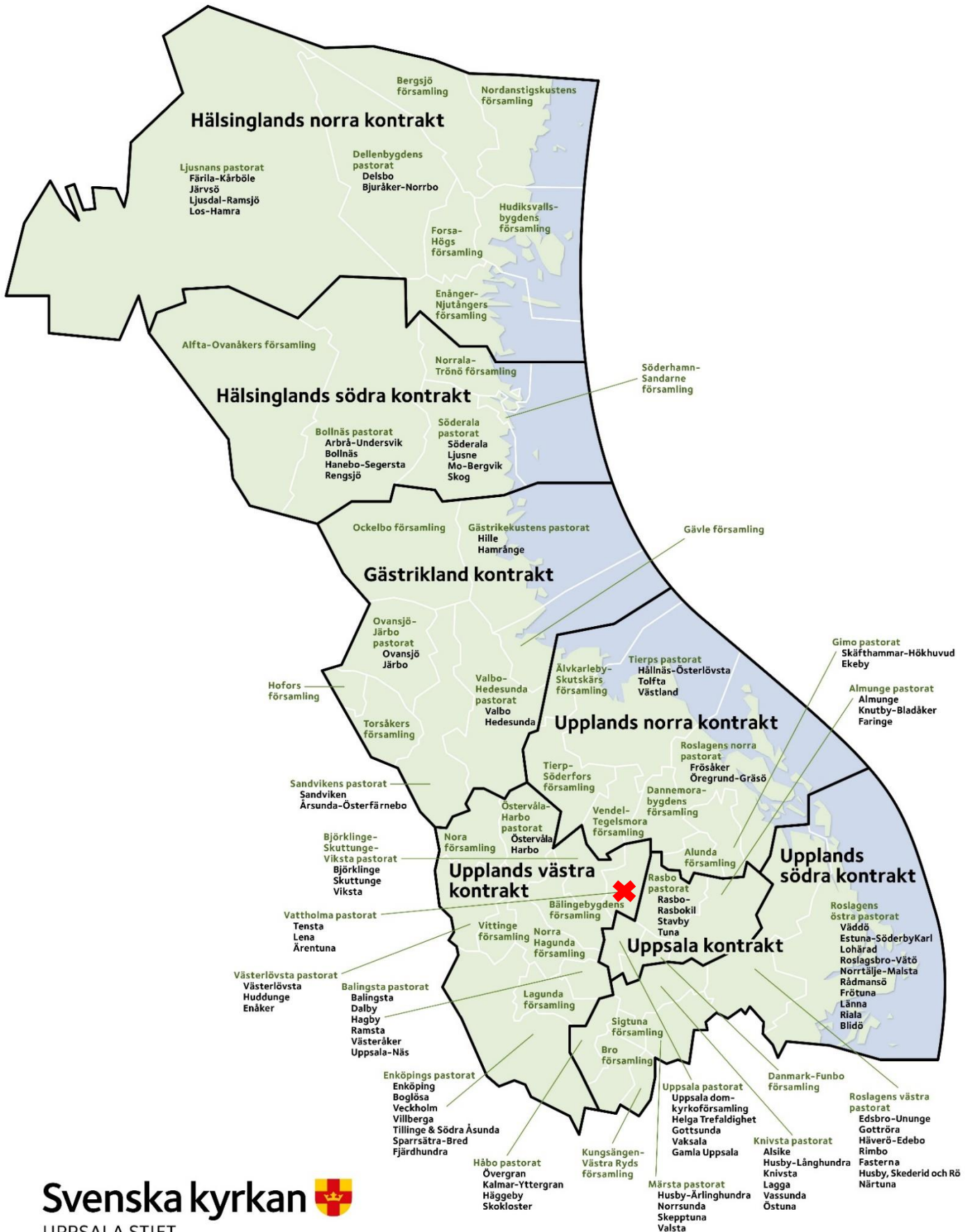

Visitationsprotokoll

Vattholma pastorat

2023-11-08, 09 och 12

Biskopsvisitation i Vattholma pastorat den 8–9 och 12 november 2023

Visitor: Karin Johannesson

Notarie: Sanna Moberg

Protokoll

Visitationens tema: Att vara en samhällsengagerad kyrka i pendlingsorter

Visitors uppföljningspunkter:

- Biskop Karin tar relevanta kontakter för att bistå komminister Kristina Lockner i avhandlingsarbetet.
- Biskop Karin lämnar noterna till körverket ”Och han talade från berget” till stiftsmusikern Mats Stenlund för eventuellt framförande vid en kvällsmässa under någon kommande vigningshelg.
- Erik Berggren och/eller Anna Bäcklund återupptar kontakten med den komminister som biskop Karin inte hade möjlighet att samtala med under visitationen.
- Biskop Karin bokar eventuellt in ett rullskidpass hos Primeski med tillhörande samtal om nutida förutsättningarna för konfirmandverksamhet i vissa delar av Uppland.

Församlingsinstruktionens prioriterade områden:

I församlingsinstruktionen (FIN)¹ beskrivs pastoratets arbete med avstamp i visionen; ”*Vi vill vara en öppen gemenskap med möjlighet för alla att växa i tro för att tillsammans ta emot Jesu kärlek och ge den vidare*”. FIN beskriver en omfattande ambition i flertalet frågor, där både strategier och fokusområden är många. Vattholma pastorat presenterar fem prioriterade områden, som vart och ett rymmer en rad underprioriteringar. Kort sammanfattat vill pastoratet utveckla:

1. gudstjänstlivet, för att möjliggöra större delaktighet.
2. undervisningen, för att nå fler i en variation av former.
3. diakonin, för att erbjuda sammanhang och tillvarata engagemang.
4. missionsarbetet, för att skapa nya och värna gamla relationer i bygden, samt bidra i samhället.
5. miljö- och rättvisearbetet, genom att se över arbetssätt och rutiner.

Församlingsinstruktionens aktualitet och genomslag:

Under visitationen visade de sammanhang som besöktes och de samtal som delades på olika ingångar i hur pastoratets vision och församlingsinstruktionens innehåll blir verklighet, tack vare mångas engagemang och bidrag. Prioriteringarna som lyfts fram i FIN är, som tidigare nämnts, både många och omfattande. Det innebär att möjligheterna att arbeta i linje med FIN är goda och i pastoratet görs både stora och kvalitativa insatser som svarar an till prioriteringarna. FIN är alltså aktuell och arbetet utifrån församlingsinstruktionen är både

---

¹ Utfärdad 2022-11-07.

viktigt och proffsigt. Mängden prioriteringar är dock ambitiös, något som kan föra med sig utmaningar när det kommer till att driva ett fokuserat utvecklingsarbete inom alla områden. Det kan påverka församlingsinstruktionens genomslagskraft.

Visitationens tema belyste särskilt pastoratets geografiska läge och de förutsättningar som det skapar för verksamheten och engagemanget i bygden. Tack vare den ingången tydliggjordes att de tre församlingarna har olika utgångslägen, även om närheten till bland annat Uppsala skapar en samhällslig dygnsrytm som sätter sin prägel på hela pastoratet. Pendlingen, som är en del av många människors vardag, medför både möjligheter och utmaningar i förhållande till de prioriterade områden som presenteras i FIN. Under visitationen lyftes exempel som visade på den potential som människors rörlighet medför, i form av möjlig verksamhetsutveckling och ingångar i samarbeten. Andra medskick berättade om svårigheter som kan uppstå i förhållande till att skapa lokal bygdegemenskap och nå fram till människor som inte redan relaterar till kyrkan, i alla fall i de delar av pastoratet som växer och där många är nyinflyttade.

Församlingens grundläggande uppgift (GUDM):

Gudstjänst

I Vattholma pastorat firas gudstjänst regelbundet i alla församlingarnas kyrkor och kapell. För att möjliggöra bred delaktighet har man skapat variation i gudstjänstutbudet, genom att ge egen karaktär till olika platser och tillfällen under veckan. Här finns gudstjänstupplägg tänkta för olika åldrar och intressen, samt för olika människors vardagspussel. Särskilt av vikt i utvecklingen av gudstjänstlivet, just nu, är det pågående arbetet med att bygga ett nytt kyrkorum i Storvreta. Det är tänkt att bli en gudstjänstlokal med mer plats för kyrkliga handlingar och med särskilt fokus på barn och unga, en plats där trösklarna är låga och där människor kan mötas över generationer, över gruppgränser och i samhällssamverkan.

Undervisning

Undervisning är ytterligare en ingång i pastoratets verksamhet som kännetecknas av en vilja att erbjuda variation och nå olika målgrupper. Under visitationen blev det tydligt att det finns behov av ytterligare utveckling av möjligheter för vuxna att lära sig mer om kristen tro och få möjlighet att växa i detsamma. Former för vuxenundervisning är något man vill arbeta med och finna fler former för. Ett annat perspektiv kring pastoratets arbete med undervisning gavs i mötet med några av de barn som regelbundet deltar i verksamhet och som välkomnade visitationsföljet med en imponerande kunskap kring bibliska gestalter och en inspirerande glädje i att berätta om dem.

Riktas fokus i stället mot verksamhet för ungdomar och konfirmander framträder en delad bild. De unga som engagerat bidrog i visitationssamtal om samhälle och kyrka lyfte fram både utmaningar och möjligheter i pastoratets kontext. I en tid präglad av konflikt och osäkerhet belystes särskilt värdet av trygga mötesplatser och gemenskap, något som kyrkan bidrar med men som en ganska liten andel av de unga i pastoratet hittar till. Det sistnämnda är ett konstaterande som också tydliggörs i konfirmandstatistiken. Där visas att andelen konfirmerade 15-åringar i pastoratet ligger under snittet både nationellt och i stiftet. I samtal med personal konstaterades det att de som redan är aktiva i allt möjligt, de som har eget driv och egna intressen, tenderar att delta i pastoratets verksamheter. Andra har generellt svårare att hitta in. Här uppmuntrar delade berättelser och konfirmandstatistiken till både fortsatt reflektion och till aktion.

Diakoni

Det diakonala arbetet i Vattholma pastorat karakteriseras av goda gemenskaper som möjliggörs av många. De sammanhang som det allmänna diakonatet bidrar till att skapa är grundläggande för GUDM, likaså det diakonala ledarskap som pastoratets diakon bär, något som ibland kan bli ett ensamt ansvar. Här uppmuntras utveckling av kollegial samverkan som kan möjliggöra utbyten och samarbeten med andra diakoner. Tack vare samtal inom ramen för visitationen har det också tydliggjorts att man både vill och behöver göra en analys av de diakonala behov som finns inom Vattholma pastorats geografiska område. Eller som det uttrycks i visitationspredikan – Var finns de svaga och modfälda i Vattholma pastorat?

Mission

Mission handlar om och börjar i förtroendefulla relationer, något som både finns och kan utvecklas vidare i pastoratet. Visitationens programpunkter bjöd in till möten med andra organisationer och samhällsaktörer, samt till samtal med församlingsbor som vittnade om goda kontakter. Nära i tid var just de kontakterna bärande, i samband med bombdådet i Fullerö, när pastoratet bidrog både i den direkta krishanteringen och med att initiera en ljusmanifestation med anledning av sprängningen.

I de goda kontakterna finns en fin utgångspunkt för att få till stånd mer mission också i betydelsen evangelisation. Här blir det intressant att följa hur pastoratet väljer att bygga vidare. Kanske kan arbetet inspireras av och utvecklas ur satsningar som redan görs, i form av bibeläventyr, arrangemang av firanden vid midsommar och sista april eller den uppskattade medeltidsdagen?

Pastoratets bärkrafter:

Pastoralt

Den pastorala bärkraften ryms i ett av visitationens huvudfokus – att tillsammans undersöka hur pastoratets pastorala vision tar sig uttryck i den lokala kontexten. Vad kallar Kristus oss till här, som kyrka i vår tid? En ingång i svar till den frågan visade sig bli återkommande, då många poängterade vikten av att gemensamt verka för att skapa varma, öppna och välkomnande sammanhang, oavsett om avstampet görs i pastoratets verksamhet eller i andra delar av samhället. Här finns engagemang i många former och samarbetsparter som välkomnar förslag och idéer, från den som vill samverka.

Riktas uppmärksamheten mer direkt mot pastoratets interna bärighet så framträder det som särskilt nämnvärt att många ideella medarbetare gör viktiga insatser av varierande slag och att flera verksamheter har kö eller växer så att lokalerna snart inte längre räcker till. Även engagemang för miljö, klimat och internationella frågor, bland annat genom vänrelationer inom den världsvida kyrkan, vittnar om levande gemenskaper. I den lokala kontexten finns också goda möjligheter till exempelvis ekumeniska utbyten, som även de främjar den pastorala bärigheten. Bilden som framträtt under visitationen är mångfacetterad och indikerar god pastoral bärkraft.

Ekonomiskt

Vad gäller ekonomisk bärighet så vittnar både kyrkoherde och kyrkorådets ordförande om att pastoratet har goda ekonomiska förutsättningar. Det är en bild som även bekräftas av den genomlysning som genomfördes av stiftsorganisationen i februari 2023, som del av förvaltningstillsynen. Inom ramen för tillsynen skickade granskande handläggare med några

rekommendationer för att främja fortsatt ekonomisk bärighet, utifrån det sammanfattande omdömet att förvaltningen vid tiden för genomlysningen bedömdes vara god.

Organisatoriskt

Pastoratets organisatoriska bärighet beskrivs, även den, inom ramen för redan nämnda förvaltningstillsyn. Där poängteras det att förvaltningen med fokus på styrning och ledning, miljö och klimat, begravningsverksamhet och kommunikation bedöms vara god. Genomlysningen av arbetsmiljö, dokumenthantering och kyrkobokföring samt kyrksam visade på adekvat förvaltning. När det kommer till kris- och beredskap bedömdes förvaltningen vara bristfällig. I vissa delar behöver alltså åtgärder vidtas, något som pastoratet erbjudits tips, råd och stöd för inom ramen för tillsynsprocessen.

Den organisatoriska bärkraften kan belysas ur flera perspektiv och i förhållande till Vattholma pastorat är det av vikt att även peka på värdet av kunniga medarbetare. Pastoratet har inte problem att få sökande till vakanta tjänster och tack vare visitationens sammanhang och samtal har det tydliggjorts att flera medarbetare, anställda liksom ideella, dessutom besitter ovanligt hög kompetens inom sina uppdrag. Ur det perspektivet kan den organisatoriska bärkraften beskrivas som mycket god.

Demokratiskt

Under visitationens möte med kyrkorådet samtalades det om den demokratiska bärkraften och om det är lätt eller svårt att hitta personer som vill ta sig an uppdrag som förtroendevalda. Den bild som framträdde visar på god bärighet också i det demokratiska perspektivet, även om kyrkorådet pekade på utvecklingsmöjligheter. Pastoratet upplever inte några problem med rekryteringen till kyrkoråd och fullmäktige, men tomma stolar finns på församlingsrådsnivå. Det nämndes också att någon nomineringsgrupp har svårt att hitta personer som vill stå på listan. Några av kyrkorådets medlemmar vittnade själva om att det finns en otydlighet i vad de olika varianterna av engagemang innebär, något som kan stå i vägen för ett ja när frågan om att bidra ställs. Här finns alltså utrymme för vidareutveckling av kommunikation kring kyrkans uppdrag och organisation. Värt att nämna är dock att man också berättar om personer som tillfrågas och säger ja, men tillägger att det blir spännande att lära sig mer om vad det kan innebära, inom ramen för uppdraget.

Eventuella övriga uppgifter:

-

Uppsala 21-12-2023

Karin Johannesson

Visitor

Sanna Moberg

Notarie

Bilagor:

- 1) Kungörelse
- 2) Program
- 3) Visitationspredikan/tal
- 4) Församlingsinstruktion (särskilt dokument)
- 5) Förvaltningstillsyn (särskilt dokument)
- 6) Kulturarvstillsyn (Särskilt dokument)

Kungörelse

vid biskopsvisitation i Vattholma pastorat den 8–9
och 12 november 2023

Notarie: Sanna Moberg

Nåd vare med er och frid från Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus.

Den 8–9 och 12 november 2023 kommer jag att förrätta visitation i Vattholma pastorat enligt bifogat program. Visitationens tema är **”Att vara en samhällsengagerad kyrka i pendlingsorter”**. Min förhoppning är att dessa dagar skall styrka oss i vår tro, öppna oss för omprövning och hjälpa oss att gemensamt möta framtiden. Alla är varmt välkomna att delta i gudstjänster och andra offentliga samlingar under visitationen.

Uppsala den 5 oktober 2023

Karin Johannesson

Biskop

Program

Onsdag den 8 november

- 08.30 Ekumenisk mäsas, ”Att vara kyrka tillsammans”, Storvreta kapell.
09.00 Fika och samtal utifrån den ekumeniska mässans rubrik, Storvreta församlingsgård.
09.30 Möte med pastoratets alla anställda utifrån visitationens tema, Storvreta församlingsgård.
11.00 Möte med arbetslaget i Ärentuna församling, Storvreta församlingsgård.
11.30 Enskilt samtal.
12.30 Besök och samverkanslunch med företrädare för kulturlivet i bygden ”Att vara kulturbärare tillsammans”, Salsta slott.
14.30 Möte med arbetslaget i Tensta församling, Kyrkans hus i Skyttorp.
15.30 Besök hos Storvreta IK på temat ”Att vara möjliggörare för unga tillsammans”, Skogsvallen.
17.00 Enskilt samtal.
17.50 Middag, Storvreta församlingsgård.
19.00 Café Existens ”Hur bygger vi ett gott samhälle tillsammans – med gemenskap, mening och hopp?”. Välkommen till en offentlig kväll med biskop Karin. Det bjuds på fika och samtal tillsammans med unga och vuxna i bygden, Storvreta församlingsgård.
20.30 Kvällsandakt, Storvreta kapell.

Torsdag den 9 november

- 08.30 Morgonandakt, Lena kyrka.
09.00 Enskilda samtal.
11.00 Besök hos syföreningen på temat ”Att ta ansvar i en bygd”, Tensta sockenstuga.

- 12.00 Lunchmöte med arbetslaget i Lena församling, Trekanten.
13.30 Enskilda samtal.
15.00 Besök och häng hos juniorerna, Trekanten.
16.30 Möte med kyrkorådet "*För en öppen gemenskap med möjlighet att växa*",
Tensta sockenstuga.
18.00 Pastoratsfest "*Mångas viktiga bidrag*", en kväll där engagemang i kyrkan och
bygden uppmärksammas, Tensta bygdegård.
20.45 Kvällsandakt, Tensta bygdegård.

Söndag den 12 november

- 11.00 Visitationshögmässa med flera av pastoratets barnkörer, Tensta kyrka.
12.30 Kyrkkaffe med lättare lunch, Tensta bygdegård.

Visitation i Vattholma pastorat

”Att vara en samhällsengagerad kyrka i pendlingsorter”

Onsdag 8 november

- 8.30 **Mässa** (offentlig)
Rubrik: *Att vara kyrka tillsammans*
Beskrivning: Ekumenisk mässa
Plats: Storvreta kapell
Ansvarig: Karolina Adlarson och Ingela Wikander
Medverkande: Kyrkvärd
Syfte: Gemensam start av visitationen, en möjlighet att träffa anställda och eventuellt andra.
- 9.00 **Fika** (offentligt)
Beskrivning: Pastor Ingela Wikander från Lycebokyrkan får presentera sig och berätta om Lycebokyrkan.
Plats: Storvreta församlingsgård
Ansvarig: Eva Åsjö
- 9.30 **Möte med hela personalen**
Rubrik: *”Att arbeta i och för en samhällsengagerad kyrka i pendlingsorter.”*
Beskrivning: Hur kan vi bli en kyrka som är öppen utåt mot människor och samtidigt uppmuntra till växt i tro och lärjungaskap? Att vara en samhällsengagerad kyrka- hur blir vi det alltmer och vad betyder det att vara samhällsengagerad? Hur kan kyrkan och kristen tro bli mer närvarande i lokalsamhället? Att vara kyrka i pendlingsorter – hur påverkar det oss? Utmaningar och fördelar? Vad vill vi att vårt pastorat ska vara om 4 år? Vart är vi på väg och vart vill vi? Hur vill vi vara samhällsengagerade när det gäller miljö/klimat och i internationella frågor?
Plats: Storvreta församlingsgård
Ansvarig: Eva Åsjö
Medverkande: Alla som kan ska vara med, utom KR-ordförande.
- 11.00 **Möte med de som arbetar i Ärentuna**
Beskrivning: Hur är det att ”konkurrera” med församlingarna i stan? Vad fungerar att ordna och ha här och vad är det folk åker till i stan? Många är inflyttade och relationen till bygden är svag – hur påverkar det oss? Vad är det vi har som gör att man vill tillhöra och bli aktiv i vår församling? Vad vill vi fylla den nya kyrkan med? Hur ska vårt gudstjänstliv bli allt rikare och levande?
Plats: Storvreta församlingsgård
Ansvarig: Alla
Medverkande: Alla som kan ska vara med, utom KR-ordförande.
- 11.30 **Enskilt samtal 1**
Namn: Charlotta Sörensen Nilsson (diakon)

- Plats:** Storvreta församlingsgård
- 12.10 **Förflyttning till Salsta slott – besök och samverkanslunch**
Beskrivning: Salsta slott är en viktig plats och ett viktigt besöksmål i vår bygd och dit många människor kommer för att ta del av kulturprogram, guideade visningar, café mm.
- 12.30 **Lunch med samverkansparter inom kultur**
Rubrik: *Att vara kulturbärare tillsammans.*
Beskrivning: Lunchmöte med kulturengagerade i bygden. Hur kan vi främja kulturlivet i vår bygd tillsammans?
Plats: Salsta slott
Ansvarig: Niclas Malmberg och Eva Åsjö
Medverkande: Samarbetsparter i bygden + Martin Svensson, Gerd Simonsdotter, Kristina Lockner, Björn Nilsson, Hembygdsföreningar, Folkdanslaget, Spelmanslaget, Åstråken, Tensta, Ärentuna och Vattholma hembygdsföreningar.
Syfte: Samtal om samverkan, med fokus på kultur i bygden.
- 14.30 **Möte med dem som arbetar i Tensta**
Rubrik: *Kyrkan som samlingsplats på orten*
Beskrivning: Samtal med fokus på framtidstro i Skyttorp och fika
Plats: Kyrkans Hus
Medverkande: Kristina Lockner, Emmeli Andersson, Mattias Boije, Camilla von Knorring, Ingrid Ivarsson.
Ansvarig: Alla
Syfte: Samtal med några av de vuxna (anställda/engagerade), om vad man signalerar i bygden när man satsar och vad det kan innebära. Kyrkans hus är en samlingsplats i samhället – här finns inte mycket annat. En medveten strategi för att nå barnfamiljer. Varför kommer de och varför kommer inte andra? Vilka grupper är det vi inte når i Skyttorp?
Frågor i fokus: Hur kan Kyrkans hus bli en plats för alla åldrar? Hur kan gudstjänstlivet i kapellet utvecklas? Församlingen har två centrum; dels kring Tensta kyrka, dels i Kyrkans hus i Skyttorp – hur ska dessa bättre kunna samverka?
- 15.15 **Förflyttning till Storvreta och besök vis Skogsvallen**
Beskrivning: Samtal med Storvreta IK om betydelsen av idrott bland unga
Ansvarig: Eva Åsjö
Medverkande: Ansvariga ledare och några från oss
- 17.00 **Enskilt samtal 2**
Namn: Karolina Adlarson (präst med pastoralt ansvar i Ärentuna församling)
Plats: Storvreta församlingsgård
- 17.50 **Middag**
Plats: Storvreta församlingsgård
- 19.00 **Café Existens** (offentligt)

Rubrik: Hur bygger vi ett gott samhälle tillsammans – med gemenskap, mening och hopp?

Beskrivning: En kväll i samtal tillsammans med unga

Medverkande: ungdomar och representanter från skola, idrott, fritidsgård mm

Inbjudna: Några representanter från fritidsgården, idrotten, föreningslivet, scouter

Plats: Storstora församlingsgård

Ansvarig: Samuel Holmberg och Karolina Adlarson

Syfte: Att samtala om viktiga gemensamma frågor idag och inför framtiden

Frågor i fokus: Vad behövs för ett gott samhälle för alla åldrar? Hur bidrar vi alla till gemenskap och mening? Vad är kyrkans bidrag? Hur förmedla hopp?

20.30 **Kvällsandakt** tillsammans med ungdomarna (offentlig)

Plats: Storstora kapell

Ansvarig: Ungdomsgruppen

21.00 **Tack för idag**

Torsdag 9 november

8.30 **Andakt** (offentlig)

Plats: Lena kyrka

Syfte: Börja dagen tillsammans i bön i pastoratets mest populära dop och vigselkyrka

Ansvarig: Björn Nilsson och Martin Svensson

9.00 **Förflyttning till Tensta**

9.20 **Enskilt samtal 3**

Namn: Kristina Lockner (präst med pastoralt ansvar i Tensta församling)

Plats: Tensta församlingssal

10.00 **Paus**

10.10 **Enskilt samtal 4**

Namn: Björn Nilsson (präst med pastoralt ansvar i Lena församling)

Plats: Tensta församlingssal

10.50 **Paus**

11.00 **Verksamhetsbesök hos syförening**

Rubrik: Att ta ansvar i en bygd

Plats: Tensta sockenstuga

Ansvarig: Syföreningens ordf. Kerstin Johansson, Kristina Lockner

Syfte: Bidra till ett viktigt möte mellan biskop och kvinnor som ställt upp för kyrkan under lång tid och som bedriver en av pastoratets mest välbesökta verksamhet; sommarcafé.

Frågor i fokus: Att vara engagerad. Hur har det varit och hur fungerar det idag? Vilka erfarenheter och lärdomar har ni att dela med er av?

12.00 **Lunchmöte med arbetslaget i Lena församling**

Rubrik: Kyrkan mitt i byn

Beskrivning: Träffa de som jobbar på Trekanten

Plats: Trekanten

Ansvarig: Björn Nilsson

Medverkande: De som arbetar i Lena församling; Martin Svensson, Judit Warpe, Bella Bjurström, Thomas Karlsson med flera.

Syfte: Samtal med de som jobbar och är engagerade här.

Frågor i fokus: Vilka möjligheter har detta samhälle som vi behöver ta vara på? Hur ska aktiva barn och unga få möta evangelierna på ett sätt som passar dem? Vad hoppas vi skapa och bidra med in i detta samhälle?

13.30 **Enskilt samtal 5**

Namn: Klas Lundström (kyrkorådsordförande)

Plats: Björns rum

14.10 **Paus**

14.20 **Enskilt samtal 6**

Namn: Eva Åsjö (kyrkoherde)

Plats: Björns rum

15.00 **Verksamhetsbesök hos juniorer**

Rubrik: Guds rike tillhör sådana som de

Beskrivning: Vara med juniorerna och höra vad de tycker om att göra

Plats: Trekanten

Ansvarig: Bella Bjurström och Björn Nilsson

16.00 **Åka till Tensta**

16.30 **Möte med kyrkorådet**

Rubrik: För en öppen gemenskap med möjlighet att växa

Beskrivning: Att vara en samhällsengagerad kyrka i pendlingsorter – utmaningar idag och inför framtiden? Rötter och fötter?

Plats: Tensta sockenstuga

Ansvarig: Klas Lundström

Medverkande: Kyrkorådet

Syfte: Att samtala med biskopen om kyrkans roll i pendlingsorter nu och i framtiden

Frågor i fokus: Hur blir vi en alltmer samhällsengagerad kyrka som många människor vill tillhöra och engagera sig i? Hur kan vi vara ljus och salt på denna plats? Hur hjälper vi allt fler att få växa i tro och ta emot Jesu kärlek och ge den vidare? Vad drömmer vi om? Vad siktar vi på?

17.45 **Paus**

18.00 **Pastoratsfest**

Beskrivning: En kväll tillsammans med biskop Karin, med fokus på ideellt engagemang och mångas bidrag. En festlig middag för att lyfta och tacka för mångas värdefulla bidrag, samt med programinslag som inspirerar vidare.

Ansvarig: Festkommittén

Plats: Tensta bygdegård

Medverkande: All personal!!

Deltagare: Alla ideella medarbetare, förtroendevalda, körsångare, kyrkvårdar, lunchvärdar, konfirmandledare, blomstrare, besöksgrupp och alla andra som vill komma.

Syfte: Lyfta och fira mångas viktiga bidrag, samt inspirera vidare. Det ideella engagemanget och dess utveckling.

Frågor i fokus: Hur blir vi en alltmer öppen gemenskap där många känner sig hemma och känner att de behövs och har en plats? Hur kan vi hjälpa varandra att växa i tro och lärjungaskap?

20.45 Aftonbön och **Tack för idag**

Söndag 12 november

10.00 **Samling inför mässan**

Medverkande: Biskop Karin, Alla präster, diakon, kyrkvårdar.

Syfte: Tre olika församlingar i ett pastorat men vi är ett i Kristus- att få fira tillsammans med små och stora.

11.00 **Visitationsmässa med pastoratets barnkörer**

Rubrik: *Den som inte tar emot Guds rike som ett barn kommer aldrig dit in...om förlåtelse utan gräns*

Beskrivning: Mässa med barnköreerna och många andra.

Plats: Tensta kyrka

Ansvarig: Kyrkoherde och biskop + Musikerna, Pedagogerna, Prästerna

12.30 **Kyrklunch**

Plats: Tensta bygdegård

Ansvarig: Therese Lagerquist + några till

Ca 13.30 **Tack för visitationsdagarna**

Visitationspredikan

Vattholma pastorat, 12 november 2023

Tjugotredje söndagen efter Trefaldighet (1 Thess. 5:13-15, Matt. 6:9-15)

Söndagens tema: Förlåtelse utan gräns

Visitationens tema: Att vara en samhällsengagerad kyrka i pendlingsorter

”Läser du noter?” Den frågan fick jag av Niclas Malmberg på Salsta slott när vi var där under visitationen. ”Jo...” sa jag, lite tveksamt, för visst – jag kan läsa noter – däremot kan jag inte alltid spela så som noterna anger och jag kan definitivt inte sjunga efter noter utan ackompanjemang. Min notläsningsförmåga är således befintlig men begränsad.

Nicklas lät sig inte hejdas av mitt tveksamma svar. ”Bra!” sa han och så gav han mig noterna till ett nyskrivet körverk med rubriken ”Och han talade från berget”. Det är en tonsättning av Jesu bergspredikan. Jag fick alltså rykande färsk musik till dagens evangelietext. Jesus lär oss att be Vår Fader i Bergspredikan och således också i körverket.

Jag sträckte lite på ryggen när jag gick ut från slottet med ett körpartitur och stämmorna för flöjt, cello och piano under armen. Vem vet, tänkte jag. När jag får förtroendet att läsa så här avancerade noter kanske jag växer med uppgiften. Jag kan inte spela piano eller cello men lite flöjt går bra. Några toner kan jag alltså tillföra i den gemensamma musiken och det kan vara alldeles tillräckligt. När allt kommer omkring var det ju inte noterna till ett soloframträdande som Niclas hade gett mig utan noterna till ett körverk som ska framföras tillsammans med andra som hjälps åt att hålla tonen.

Den här lilla händelsen på Salsta slott öppnade mina öron för något som genljuder i församlinglivet i stort här i Vattholma pastorat. Under visitationen har jag hört att ni ofta och mycket medvetet gör som Niclas gjorde. Ni frågar människor som ni möter om de vill vara delaktiga i en gemensam uppgift som kan intressera dem, sprida glädje, ge förnyad växt och få folk att sträcka lite på ryggen. Och när ni själva får liknande frågor från andra samhällsaktörer eller enskilda personer svarar ni gärna ”Ja”.

Det här förhållningssättet kan beskrivas som *de förtroendefulla frågornas strategi*. I er församlingsinstruktion presenteras strategin som en livgivande rörelse in mot och ut från centrum, kyrkans kärna, den gränslösa förlåtelse som finns i gemenskapen med Jesus Kristus. I den rörelsen sjunger några människor enstaka toner medan andra stämmor bär fram lite mer av kyrkans signaturmelodi. När ni möts i gudstjänster och olika verksamheter får både nya och gamla sångare upptäcka hur deras toner rymms i och bidrar till det körverk som Kristus komponerar. På så sätt lär sig ännu fler ännu mer av kyrkans signaturmelodi.

Nyligen lyssnade jag till en föreläsare som beskrev den världsvida kristenheten som en stor kör och Kristus som tonen som förenar alla körsångarna och håller samman körverket genom tiderna. För att kören ska sjunga i harmoni med Kristus behöver vi ibland använda en stämgaffel, sa föreläsaren. Han konstaterade sedan att i kyrkans sammanhang väljer vi några personer till stämgaffel-uppdrag som biskopar och kontraktsprostar. Med glimten i ögat och samtidigt med stort allvar sammanfattade han resonemangen i det sakliga konstaterandet att man inte har någon större glädje av en stämgaffel om kören redan håller tonen, men om tonen börjar svaja är det bra att man vet var stämgaffeln finns och hur den kan användas.

Den här bilden säger något om vad vi gör när vi idag avslutar visitationen här i Vattholma pastorat. I våra stämgaffel-uppdrag har jag och kontraktsprosten B-K varit här på besök, inte för att ni har tappat tonen utan som en rutinkontroll. Vår notarie Sanna har nedtecknat några noter eller noteringar som beskriver centrala partier i den musik som just nu framförs i församlingarna här i Vattholma pastorat. På så sätt kan den musiken delas med fler.

Vi som har varit här har precis som de flesta andra människor bara två öron var. Därför är det viktigt att vi i Kristi kyrka inte bara sjunga tillsammans utan också lyssnar tillsammans. Det är vad vi gör under en visitation. Under några dagar lyssnar vi tillsammans efter grundtonen, Kristus, och utforskar vad Kristus kallar oss till, här och nu, som kyrka.

I visitationsarbetet i Uppsala stift ställer biskopen och kontraktsprosten sina öron till förfogande på lite olika sätt. Kontraktsprostens särskilda uppgift är att extra noga lyssna till tongångarna i de sammanhang där människor som redan är engagerade i församlingslivet möter Kristus och varandra. Vad hörs bland juniorerna, i syföreningen, när de unga ledarna, personalen eller kyrkorådet träffas? Min uppgift är att mer metodiskt och tillsammans med dem som redan är engagerade i församlingslivet lyssna till tonbilderna som framträder när bygdens olika musiktraditioner möter kyrkans signaturlmelodi. Hur samspelar Kristus och Kristi kyrka med EPA-dunket, mobiltelefonernas ringsignaler, idrottsföreningarnas hejarsor, folkmusiken eller ljudet av uttryckningsfordonens sirener? Var finns harmonierna som skulle kunna infogas i ett större körverk och när skulle det behövas en stämgaffel?

B-K och jag har stämt av det vi sammantaget har kunnat uppfatta med våra fyra öron under visitationen. Med glimten i ögat – och samtidigt med stort allvar – har vi beskrivit det vi båda två har hört som ”en öronbedövande gemenskap”. Sagt på ett annat sätt: Vi har fått njuta av ett glatt ljud, ”a joyful noise”, en samstämd lovsång över de många goda gemenskaper som lever bland och ger liv åt människor här i Vattholma pastorat. De unga ledarna som är engagerade i konfirmandverksamheten, Tensta kyrkliga syförening, juniorerna som möts i Skyttorp, ledamöterna i kyrkorådet, Charlotte, Clabbe och Patrik i Storvreta IK och Tensta folkdanslag säger alla samma sak med lite olika uttryckssätt. Den gemenskap som finns i de lokala sammanhang som de har valt att engagera sig i är något alldeles extra. Ni är således många som har gemenskapen gemensamt här i Vattholma pastorat. Er delade glädje över att få höra till och vara betrodd har gått som en röd tråd genom visitationen. Den tråden, den glädjen, förbinder människor, föreningar och församlingar med varandra på ett djupare plan.

Allra djupast har gemenskapens röda tråd sitt fäste hos Gud, i börens gemenskap med Kristus. Det påminnes vi om i andakten som avslutade Café Existens i onsdags. Då fick vi som hade samlats i kapellet i Storvreta kasta ett rött garnnystan till varandra och be för den person som vi kastade nystanet till. Ibland föll nystanet platt till marken och rullade i väg åt ett oväntat håll men tråden kunde alltid plockas upp igen och i slutänden hängde vi alla ihop med varandra.

Jag bär fortfarande en del av den röda tråden runt handleden. Den påminner mig om att Kristi kyrka binds samman av en gemensam kallelse. Ibland kan vi människor tycka att det är svårt och komplicerat att urskilja Guds kallelse men många gånger är det faktiskt lättare än vi tror. Det är vi som gör det onödigt komplicerat. Gud talar ständigt till oss genom att binda samman tillfälligheter, texter, människor och sammanhang på ett klargörande sätt.

Idag låter Gud oss avsluta den här biskopsvisitationen på samma söndag under kyrkoåret som den senaste biskopsvisitationen här avslutades på. Jag tror att det är ett sätt för Kristus att påminna oss om att det inte är en tidigare okänd kallelse som han ger oss idag. Ni som är församlingarna här i Vattholma pastorat ska inte slå in på en ny väg eller röra er åt ett annat håll än den riktning som ni redan har. Bönen som Kristus lär oss att be förenar redan många gemenskaper som möts här i Vattholma pastorat. Vi får fortsätta att be den.

Just nu kan vi höra den bönen bedjas ovanligt intensivt också utanför kyrkans sammanhang av människor som går för, talar om, sjunger ut eller skriker efter fred och försoning. Precis som kören ”Joyful noise” påminde oss om vid festkvällen för de ideella medarbetarna i torsdags kan böner också bäras fram genom walking, talking, singing och shouting. Alla dess ljud kan uttrycka bönen att Gud ska skänka möjligheter för förlåtelse också där ondskan är så infernalisk att ingen människa kan förlåta. Gemenskapen går förlorad om inte Gud griper in.

I noterna som jag fick av Niclas på Salsta slott finns en anvisning om hur Vår fader ska framföras som jag tror kan hjälpa oss alla att hålla Kristustonen också när vi omges av disharmoniska ackord som hetsar till vedergällning. Kören och musikerna ska sjunga och spela – och således bedja – ”Lugnt böljande”. Det är så jag hör er be här i församlingarna i Vattholma pastorat. Här bygger ni kyrka, tillsammans med Kristus, lugnt och långsiktigt. Samtidigt är ni lyhörda för det som böljar fram eller väller upp i långtande människor.

Med en följsam tålmodighet har ni också arbetat utifrån den uppmaning som biskop Ragnar gav er för elva år sedan. Han betonade då att ”i ett expanderande Storstora är det hög tid att etablera en kyrka i samhället” och så lade han till några ord som ni tog på ett föredömligt stort allvar och som jag idag vill citera – med glimten i ögat. ”Ärligt talat borde detta ha fått sin lösning för länge sedan. ... Det behövs ett kyrkocentrum i Storstora. Grunden är redan lagd.”

Ibland kastas inte det röda garnnystanet vidare så snabbt eller i den riktning som biskopen hade tänkt sig. Nystanet kan rulla i väg åt ett oväntat håll. Det kan då se ut som om allt har trasslat till sig men när Gud verkar i det som vi människor gör onödigt kompliceras kan nya möjligheter öppna sig. Senare kan tråden plockas upp igen och vi kan komma vidare.

Nu har ni verkligen kommit vidare med ert byggprojekt i Storstora. Barnen har tagit de första spadtagen till den nya kyrkan och samtalen om vad kyrkan ska fyllas med är i gång. Musikens möjligheter att binda samman människor med varandra och med Gud har varit en röd tråd i de förhoppningar som ni har delat med mig under visitationen. Ni vill gärna fylla den nya kyrkan med tonsatta böner. Ni vill att körsångare, musiker och människor som tycker att kyrkans trösklar är för höga ska få rikare möjligheter att bidra med sina toner i det körverk som Kristus komponerar. Då kan de tonerna också bli bärare i kyrkans signaturmelodi.

Jag är övertygad om att ni kommer att använda de förtroendefulla frågornas strategi också när ni utforskar hur den nya kyrkan blir till välsignelse. Förtroendefulla frågor kan ofta uppmuntra de modfällda och stödjade de svaga. En fråga som ni redan samtalar om är var de modfällda och svaga finns i Vattholma pastorat.

I stort förtroende för er förmåga att läsa livet som ni delar med varandra i Tensta, Lena och Ärentuna församlingar vill jag uppmuntra er att fortsätta lyssna tillsammans efter visitationen med den frågan ringande i öronen. Var finns de modfälda och svaga i Vattholma pastorat? Den frågan kan bli en stämgaffel som hjälper tonen, Kristus, att hålla er och bära er, nu och till evig tid. Amen.